

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	2
2. Työryhmätyöskentely.....	3
3. Taustaa ja saaristotyöryhmän saaman tehtävän määrittely.....	3
3.1 Tehtävän määrittely.....	3
3.2 Puolustusvoimien toteuttamat toimenpiteet.....	4
3.3 Valtionhallinnon muiden viranomaisten toiminta....	5
3.4 Alueelliset tekijät	6
4. Työryhmätyöskentelyn tulokset.....	6
4.1 Vireillä olevat maakunnan ja ministeriöiden hankkeet saaristoalueella.....	6
4.2 Muita selvityksiä ja toimenpiteitä.....	9
4.3 Öro.....	10
4.4 Utö.....	12
4.5 Gyltö.....	12
4.6 Alueellistamishankkeet ja valtionhallinnon rakennemuutos	13
5. Puolustusvoimien rakennemuutoksen henkilöstövaikutukset Saaristomeren alueella.....	14
5.1 Rakennemuutoksen toteuttamissuunnitelma.....	14
5.2 Rakennemuutoksen henkilöstövaikutukset.....	15
6. Yhteenveto	15

1. Johdanto

Korppoon / Dragsfjärdin alueellinen työryhmä perustettiin Puolustusministeriön päätöksellä 5.7.2005. Työryhmä on yksi kolmesta tuolloin perustetusta alueellisesta työryhmästä. Sen tehtäväksi määritettiin puolustushallinnon henkilöstölle, Korppoon kunnalle ja Dragsfjärdin kunnalle valtioneuvoston vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon ja puolustusvoimien rakennemuutoksen toimeenpanosta aiheutuvien haittavaikutusten minimoiminen.

Työryhmän puheenjohtajaksi asetettiin maaherra Rauno Saari, varapuheenjohtajaksi erityisasiantuntija Orian Bondestam (valtioneuvoston kanslia) ja sihteeriksi komentaja Jukka Ranta (Turun Rannikkopatteristo). Tammikuusta 2006 alkaen varapuheenjohtajana on toiminut erityisasiantuntija Satu Rönqvist.

Työryhmään jäseniksi nimettiin

- kunnanjohtaja Patrik Nygrén (Korppoon kunta)
- saaristoasiamies Tapio Penttilä (Varsinais-Suomen liitto)
- johtaja Christer Nyback (Region Åboland)
- johtaja Antti Koho (Varsinais-Suomen TE-keskus)
- toimistonjohtaja Peter Lindroos (Paraisten työvoimatoimisto)
- komentaja Dan Wilen (Saaristomeren Meripuolustusalue)
- toimistopäällikkö Pirke Kesäläinen (Puolustushallinnon Rakennuslaitos)
- sairaanhoitaja Marja Niemi (Turun Rannikkopatteristo)
- ja ylitarkastaja Jaakko Kangas (Puolustusministeriö)

Asiantuntijoiksi ja yhteyshenkilöiksi nimettiin

- kunnanjohtaja Klas Nyström (Dragsfjärdin kunta)
- kunnansihteeri Otto Ilmonen (Korppoon kunta)
- paikallisjohtaja Olavi Hiekka (Senaatti-kiinteistöt)
- aluejohtaja Stig Johansson (Metsähallitus)
- erityisasiantuntija Tauno Jokela (Puolustusministeriö)

Työryhmä on täydentänyt kokoonpanoan henkilöstövaihdosten myötä. Uusina jäseninä työryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet

- komentaja Juha Jäppilä, Saaristomeren Meripuolustusalue, elokuu- joulukuu 2006
- komentaja Veijo Taipalus, Saaristomeren Meripuolustusalue, 2007
- kapteeniluutnantti Heimo Lempiäinen, Turun Rannikkopatteristo, 2006-2007
- psykologi Mikaela Vuoristo, Paraisten Työvoimatoimisto, 2006-2007

Työryhmä veloitettiin kuulemaan alueellaan toimivia puolustushallinnon henkilöstöjärjestöjen edustajia ja pitämään heidät tietoisina työryhmän toiminnasta.

2. Työryhmätyöskentely

Työryhmä on kokoontunut yksitoista kertaa. Kokoukset on pidetty Turussa, Dragsfjärdissä, Korppoossa ja Paraisilla. Työryhmä on vierailut Gyltön ja Utön linna-kesaarilla kuullen asukkaiden ja työntekijöiden ajatuksia ja mielialoja rakennemuutoksen tiimoilta. Kokousten yhteydessä on kuultu paikallisten kuntien, yrittäjien ja puolustushallinnon henkilöstöryhmien edustajien kannanotot vallitsevaan tilanteeseen.

3. Saaristotyöryhmän saaman tehtävän määrittely ja taustaa

3.1 Tehtävän määrittely

Heijastevaikutuksina muutos merkitsee Korppoon kunnalle työpaikkojen rajua vähenemistä (noin 25 % kunnan työpaikoista), kunnan verotulojen vähentymistä, saaristoalueen julkisen liikenteen mahdollista vähentymistä ja liike-elämälle ympäri-voitusten kuluttajien harvenemistä.

Tehtävää määritettäessä sovittiin, että ainakin seuraavat asiat selvitetään:

- Korppoon kunnan tavoitteet menetyksiä korvaavasta toiminnasta
- saaristolain sisällön tarkentamistarve
- eri ministeriöiden pitkän tähtäimen suunnitelmissa olevien saaristoon kohdistuvien hankkeiden kartoitus
- uhka saarten rakennusten rappeutumisesta ja niiden myöhemmän jatkohyödyntämismahdollisuuden turvaaminen
- Puolustusvoimien tarve saaristoalueen maa-alueisiin ja kiinteistöihin tulevaisuudessa
- lain Saaristomeren kansallispuistosta huomioiminen ja
- aiemmin laadittujen alueen ympäristövaikutusten kartoitusten hyödyntäminen.

Työryhmä on lisäksi määrittänyt väliraportin jättämisen jälkeen työskentelynsä painopistealueiksi seuraavien asioiden selvittämisen:

- Öron matkailuhankkeen jatkaminen ja siihen liittyvät kiinteistö- ja maa-aluekysymykset sekä Puolustusvoimien saaren käyttötarve
- Gyltössä vapaana olevien asuntojen siviilikäyttömahdollisuus helpottamaan kunnan vuokra-asuntotarvetta ja mahdollisesti vapautuvien maa-alueiden käyttö
- Utöstä vapautuneiden kiinteistöjen (vast) realisointi.

3.2 Puolustusvoimien toteuttamat toimenpiteet

Vuoden 2001 selonteon vaikutuksesta ja merivalvonnan järjestelmien teknistymisen myötä toteutettiin saaristomerellä siirtyminen keskitettyyn merivalvontaan ja vähennettiin Utön ja Örön linnakkeiden henkilökunnan määrää. Tässä yhteydessä muutettiin ulkolinnakkeet valvontalinnakkeiksi ja lakkautettiin niiden antama varusmieskoulutus. Samassa yhteydessä silloisen Gyltön tukikohdan henkilöstöä vahvennettiin merivalvonnan osajilla.

Vuoden 2004 selonteon toteutuksessa Utön ja Örön valvontalinnakkeet muutettiin vuoden 2005 loppuun mennessä miehittämättömiksi vartiolinnakkeiksi. Turun Rannikkopatteristo lakkautettiin vuoden 2006 loppuun mennessä. Sen jäljelle jääneet toiminnot yhdistettiin Saaristomeren Meripataljoonan toimintojen kanssa uudeksi toimintakokonaisuudeksi, jota toteuttaa Turussa oleva uusi joukkoyksikkö, Turun Rannikkopataljoona. Turun Rannikkopataljoonan johtoon tulivat Gyltön linnake sekä Utön ja Örön vartiolinnakkeet.

Utön linnake:

Utön linnake säilyy Saaristomeren Meripuolustusalueen miehittämättömänä vartiolinnakkeena. Se tarjoaa jatkossakin mahdollisuudet laivastoyksiköiden ja rannikkojoukkojen koulutukselle ja sen merkitys puolustukselle säilyy. Puolustusvoimien suunnitelman mukaan Utön saarella pidetään vuokralla vain rannikkotykistö patterin ja johtamis- ja valvontajärjestelmien vaatimat sodan ajan tilat ja alueet. Vapaa liikkuminen Utössä puolustusvoimien vuokraamien alueiden ulkopuolella on sallittua. Ormskärin saari jää vain maa-alueeltaan puolustusvoimien haltuun. Ulkopuolisten liikkuminen saaren maa-alueella on silti sallittu. Saaret on tyhjennetty sodan ajan joukkojen materiaalista.

Puolustushallinto on teettänyt alueesta ympäristöselvityksen, jossa on kartoitettu mahdolliset ympäristövahingot ja esitetty niiden vaatimat puhdistustoimenpiteet. Alueelle on tehty ympäristötekniinen perusselvitys, jossa on selvitetty kaatopaikka-alueen maaperän laatu, laadittu tiivistelmä tehdystä ympäristökartoituksesta ja ympäristöteknisestä maaperätutkimuksesta. Utön vanhalla kaatopaikka-alueella on tehty lisätutkimukset ja riskinarviointi.

Puolustusvoimat on irtisanonut kaikkien Utössä sille tarpeettomiksi käyneiden rakennusten vuokrasopimukset. Kylän keskustan rakennusten osalta näin meneteltiin jo edellisen selonteon toteutuksessa ja ne ovat siirtyneet uudelle omistajalle. Henkilökunta siirrettiin pääosin Saaristomeren Meripuolustusalueen muihin joukkoyksiköihin.

Örön linnake:

Örön linnakkeen merkitys Saaristomeren Meripuolustusalueelle ja saariston puolustukselle on yhtenevä Utön linnakkeen kanssa. Koulutukselliset edellytykset ovat

paremmat ja merivoimien tarpeet merialueella tärkeämmät kuin Utön alueella. Siksi Puolustusvoimat pitää Örön saaren kokonaisuudessaan omassa hallussaan. Rakennukset kuuluvat edelleen Puolustusvoimien vuokrasopimukseen.

Saari on tyhjennetty sodan ajan joukkojen materiaalista. Kantahenkilökunta siirrettiin pääosin Saaristomeren Meripuolustusalueen muihin joukkoyksiköihin.

Gyltön linnake:

Gyltöseen jäi Turun Rannikkopataljoonan johtoon Gyltön linnake, jonka keskeisimpinä tehtävinä ovat meritilannekuvan muodostaminen koko läntisen Suomen alueelta, materiaalin varastointi ja sotilaallisten kohteiden vartiointi.

Gyltö on Meripuolustusalueen asevelvollisten koulutukselle tärkeä alue. Saarella on rakennettuna kouluampumaradat ja peruskoulutuksen tarvitsemat harjoituspaikat. Sen tarjoama rakennuskanta ja maa-alue antaa mahdollisuuden tukeutua saareen ja toteuttaa koko puolustushaaran käsittäviä yhteisharjoituksia. Näitä on alueella perinteisesti pidetty 1-2 kertaa vuodessa. Myös vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on vuosittain innokkaasti käyttänyt aluetta oman kurssitoimintansa toteuttamiseen. Heidän antamansa palaute alueen ja sen rakenteiden soveltuvuudesta kyseiseen harjoitustoimintaan on erittäin positiivista.

Turun Rannikkopatteriston lakkauttaminen vuoden 2006 loppuun mennessä merkitsi, edellä kuvatut muutokset mukaan lukien, noin 60 työpaikan vähentymistä saaristoalueelta. Gyltöseen jää Meripuolustusalueelle noin 45 työpaikkaa. Gyltön tukikohdan kiinteistöistä ja maa-alue pidetään suljettuna sotilasalueena

3.3 Valtionhallinnon muiden viranomaisten toiminta

Eri viranomaisten rationalisointitoimenpiteiden seurauksena työpaikat Turunmaan saaristossa ovat vähentyneet. Nämä toimenpiteet ovat tapahtuneet yksittäisinä vuosien saatossa ja vaikeuttaneet alueen kuntien ja yhteisöjen tilannetta. Yksittäisinä viranomaistoimenpiteinä voidaan mainita seuraavat toimenpiteet:

- Merenkululaitos on toteuttanut organisaatiossaan luotsaustoiminnan uudelleen järjestelyt, jolloin luotsien ja kutterinkuljettajien määrä Utössä on vähentynyt. Enää ei Utössä asu ympärivuotisesti virassa olevia luotseja ja kutterinkuljettajatkin ovat pääosin kirjoilla muualla.
- Rajavartiolaitos on luopunut vuosien saatossa lukuisista saariston tukikohdistaan ja siirtänyt ulkomaille suuntautuvan huviveneliikenteen passintarkastukset kahteen toimipisteeseen. Utössä olleesta etäispisteestä on luovuttu.
- Tullilaitos on vähentänyt tullivartijoidensa läsnäoloa kahdeksasta kahteen Korppoon tulliasemalla ja keskittämällä toimintaansa vilkkaammille reiteille. Henkilöstö on tullilaitoksen suunnitelman mukaan poistumassa Korppoosta kokonaan vuoteen 2009 mennessä.
- Viimeisimpänä toimintansa organisoinnista on tiedottanut Merenkululaitoksen alainen Saaristomeren Meriliikennekeskus, joka harkitsee toimintansa siirtämistä pois Nauvosta.

3.4 Alueelliset tekijät

Puolustusvoimien rakennemuutoksen haittavaikutukset kohdistuvat suurimmalta osin Korppoon kunnan alueelle. Heijastevaikutuksia on nähtävissä kohdentuvan myös Dragsfjärdin kunnan alueelle.

Korppoossa etenkin Utön saaren tulevaisuus on koettu uhanalaiseksi. Saarihan on perinteisesti ollut vireä viranomaissaari, jonka infrastruktuuri ja elinkeinotoiminta on rakentunut ja sitä on rakennettu valtion läsnäolon varaan. Esimerkkeinä edistyksestä ja saaristo-olosuhteissa poikkeuksellisesta toiminnasta Utön saarella ovat valtakunnallisen sähköistämishankkeen toteutuminen, paikallisen vesihuollon järjestelyt sekä viemärointi- ja jätehuoltojärjestelyt. Monet näistä toiminnoista ovat toteutuneet valtionhallinnon tarpeista johdettuina ja mittavaa valtion rahoitusta vaatineina hankkeina. Nämä toiminnot on saarella mitoitettu valtionhallinnon tarpeiden mukaisesti ja ylläpidetty valtion toimenpitein. Toimintojen ja palvelutason ylläpito saarella koetaan uhatuksi valtion vähentäessä toimintaansa.

Korppoon kunta on vuosien saatossa aktiivisesti pyrkinyt löytämään ratkaisuja syntyneisiin pulmiin. Kunta ja Utö Hembygdsförening r.f. ovat perustaneet kiinteistöyhtiö Fastighets Ab Öjar:in hallinnoimaan Puolustusvoimilta aiemmin vapautuneita Utön kylän rakennuksia. Utön osalta on käynnistetty Utön tulevaisuuden kartoitus ja suunnittelu puolustusvoimien käytöstä vapautuvien rakennusten ja maa-alueiden jatkokäytöstä. Kunta on miettinyt yhdessä palvelujen tarjoajien kanssamahdollisuuksia valtiolta jäävän infrastruktuurin jatkokäytölle. Osa näistä palveluista on jo toteutunut. Kunnalle on tärkeää Utön koulun säilyminen. Ala-asteella on 9 oppilasta.

Uhkatekijäksi Korppoon pääsaaren palvelutason ylläpitämiselle on muodostunut Gyltön asukkaiden väheneminen. Kunnan toimintakyky, suomenkieliset palvelut sekä alueen palveluelinkeinojen kannattavuus on uhattuina. Yksi Korppoon kunnan vireistä kyläyhteisöistä näivetty pahoin. Puolustusvoimat on ollut keskeinen työnantajataho kunnassa ja merkinnyt niin Korppoon kunnalle kuin yleensä saaristo-alueelle turvaa elinvoimaisuuden ylläpidossa.

Korppoon kunta on esittänyt haittavaikutusten kompensatioksi ja elinmahdollisuuksiensa turvaamiseksi korvaavien valtion hallinnon työpaikkojen saamisen kuntaan, valtion maa-alueiden luovutusta kunnan omistukseen sekä tukitoimia olemassa olevalle yritystoiminnalle.

4 Työryhmätyöskentelyn tulokset

4.1 Vireillä olevat maakunnan ja ministeriöiden hankkeet saaristo-alueella

Työryhmä otti työskentelyn tavoitteeksi kartoittaa eri ministeriöiden ja muiden toimijoiden saaristossa olevat nykyiset ja suunnitellut hankkeet. Näiden pohjalta työryhmä pyrki löytämään konkreettisimmat hankkeet, tukemaan niiden käynnistämistä ja toteutumista vastaamaan selonteon määrittämään aikatauluun, jotta alueen kunnille ja yrittäjille aiheutuneet haittavaikutukset voitaisiin minimoida. Työryhmän ensisijaisena tavoitteena ei ole ollut hoitaa saariston kuntien elinkeinopoliittikkaa.

Työryhmä toteaa että saaristolain uusimiselle on tarvetta. Nykyinen laki ei turvaa riittävästi työpaikkojen säilymistä saaristossa eikä siten anna saaristokunnille riittävää muutosturvaa.

Saaristolakia tulisi uudistaa niin, että valtion laitosten ja valtion liikelaitosten vähentäessä työpaikkojaan tai siirtäessä työpaikkojaan aluekeskuksiin niiden tulisi kirjanpidossaan osoittaa vähentämisen tai siirtämisen välttämättömyys ja korvata muutosturvana sopivaksi katsottava osuus sekä vähentämisen kohteena olevalle henkilöstölle ja kunnalle, jonka alueella työpaikat ovat sijainneet.

Valtion viranomaisilla on Turunmaan saaristossa käynnissä ja valmisteilla eräitä tulevan kehityksen tai olevien toimintojen kannalta tärkeitä hankkeita. Tällaisia ovat

- saariston yhteysalus- ja lauttaliikenteen varmistaminen ja Saariston Rengasteitten vakinaistaminen
- Saariston Rengasteihin liittyvien matkailureittien kehittäminen
- Parainen- Nauvo välisen lauttaliikenteen mahdollinen korvaaminen
- vesiliikenneyhteydet välillä Kemiönsaaret- Parainen ja
- Lövon lossin korvaaminen sillalla.
- laajakaistayhteyden (SkärgårdsNet) laajentaminen koko Turunmaalle.

VILMAT- ohjelman (Toimintaohjelma luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittämiseksi) ja sen mukaisen valtioneuvoston periaatepäätöksen (13.2.2003) keskeisin tavoite on kaksinkertaistaa luonnon virkistyskäyttöön ja luontomatkailuun perustuvat työpaikat vuoteen 2010 mennessä.

Metsähallitus on valmistellut Ympäristöministeriölle ja Maa- ja Metsätalousministeriölle kehittämissuunnitelman Metsähallituksen luonnonsuojelualueiden virkistys- ja luontomatkailukäytön edellytysten parantamisesta. Siinä esitetään Saaristomeren alueelle seuraavia investointeja

- Jungfruskär, Saaristomeren Kansallispuisto.

Osa linnakkeesta kunnostetaan matkailukäyttöön, kustannusarvio on 270 000€

Jungfruskärisrissä on tarkoitus korjata kasarmi majoitustilaksi ja palvelupisteeksi sekä vuokrata se yrittäjälle. Länsirannan rannikkotykistö-patterille tehdään kevyt restaurointi niin, että siellä voidaan esitellä rannikkotykistön toimintaa. Tämä täydentää erinomaisesti saaren luonnon ja ja kulttuuriperinnön esittelyä kävijöille, joiden määrä on

nousussa. Jungfruskärillä on mahdollisuus kehittyä arvostetuksi luontomatkailukohteeksi.

- Katanpää

Venäläisaikaisten kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden puurakennusten kunnostusta matkailukäyttöön jatketaan, kustannusarvio on 160 000€.

Tämä kattaa toimistorakennuksen korjaamisen kokous- ja majoituskäyttöön. Rakennukset kuuluvat suojeltujen kulttuurihistoriallisten kohteiden listalle ja Metsähallituksella on velvollisuus pitää ne kunnossa. Saarella toimii jo nyt Metsähallituksen vuokralaisena yrittäjä ja restauroinnin edetessä on mahdollista saada lisää yrittäjiä saarelle.

Metsähallitus antoi maaliskuussa 2007 päivitetyn esityksen VILMAT-ohjelman mukaisista investointihankkeista Ympäristö ja Maa- ja Metsätalousministeriölle. Esitys ei ole julkinen.

Ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonaloilla ovat 1) meneillään Västanfjärdin vesihuoltohanke (EU-rahoitus) ja Kemiö, Dahlbyn viemäri- ja vesijohtohanke (lisärahoituksen tarve), 2) suunnitteilla Kemiö-Dragsfjärd vedenhankintalinja ja Kaarina- Parainen vedenhankintalinja ja 3) vuonna 1999 aloitetun Pro Saaristomeri- ohjelman projektipäällikön tehtävän vakinaistaminen (yksi henkilövuosi) valtion budjetin kautta.

Ohjelmasta on tehty uusi ohjelasopimus vuosiksi 2007-2013 Lounais-Suomen ympäristökeskuksen, Varsinais-Suomen liiton ja Varsinais-Suomen TE- keskuksen välillä

Opetusministeriön suunnitelmassa ovat

Dragsfjärdissä

- Koulukeskuksen peruskorjaus vuonna 2009. Hankkeen kustannusarvio on noin 1,6 M€. Dragsfjärdin kunnalle on myönnetty valtionosuutta yläasteen peruskorjaukseen n. 0,5 M€. Koulukeskus käsittää kaksi koulurakennusta. Ala- ja yläasteella on oppilaita yhteensä noin 180. Samoja tiloja käyttää osittain myös suomenkielinen ala-aste, jossa on 20 oppilasta.
- Liikuntahallin rakentaminen koulukeskuksen yhteyteen. Hanke on OPM:n rahoitussuunnitelmassa vuodelle 2007 ja sen kustannusarvio on 2,5 M€.

Korppoossa

- Meneillään oleva koulu- ja kirjastohanke, jossa peruskorjataan koulukeskuksen tilat
  - koulun peruskorjauksen kustannusarvio on n. 4,1 M€, josta valtionosuus on n. 1,35 M€ (33%)
  - kirjaston peruskorjauksen kustannusarvio on 459 000 €, josta valtionosuus on 199 000 € (43%)

- päiväkodin osalle ei myönnetä valtionosuutta. Sen kustannusarvio on 321 000€.
- Koko hankkeen kustannusarvio on 4,87 M€ ja valtionosuus 1,54 M€ (32%).

Esitys I:

Työryhmä tukee Liikenne- ja Viestintäministeriön, Opetusministeriön ja Maa- ja Metsätalousministeriön hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista saaristoalueella.

4.2 Muita selvityksiä ja toimenpiteitä

1. Eurooppalainen PAN PARKS- verkostohanke

- Metsähallitus kehittää Saaristomeren kansallispuiston toimintaa hakemalla sille Pan Parks- sertifiointia. Pan Parks- sertifikaatti on eurooppalainen laadukkaaseen sekä ekologisesti ja sosioekonomisesti kestävään luontomatkailuun liittyvä laatumerkki. Sertifikaatin avulla yritetään lisätä alueen kansainvälistä tunnettavuutta ja investointimahdollisuuksia.
- Pan Parks- konsepti edellyttää tiivistä eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Alueen kestävä luontomatkailun kehittämisstrategian laatimista ja sitä toteuttavien yritysten tuotekehitystä ja sertifiointia.
- Kehittämistoimiin haetaan rahoitusta mm. seuraavan ohjelmakauden Interreg 4A- ja 4B- ohjelmista sekä Pan Parks -säätöltä.

2. Convernet – hanke Pietari Suuren merilinnoituksen osalta (Suomi - Viro) ja Vilmat- esitys

- Convernet – hanke Pietari Suuren merilinnoituksen osalta on huomioitava Saaristomeren matkailussa. Öron sisällyttäminen hankkeeseen tulee harkittavaksi. Hankkeen rahoituskaudeksi suunnitelmassa on 2007-2014.

3. Alueellistamistyöryhmälle on tehty esitys sota-arkiston sodan ajan materiaalin luetteloitotoiminnasta Gyltössä.

4. Öron matkailullinen hyödyntämisen jatkaminen kesällä 2007

- Hiittisten alueen yrittäjien, Puolustusvoimien ja Metsähallituksen välillä solmitaan sopimus saaren matkailukäytöstä. Vuotta 2007 koske-

vat sopimusneuvottelut käytiin 5.3.2007. Saarelle järjestetään 30 kpl ohjattuja retkiä. Edellisen kesän suuri kiinnostus yllätti järjestäjät.

5. Alueellistamisen koordinaatioryhmällä on tehty esitykset Korppoon kuntaa kiinnostavista kohteista. Työryhmä on tarkentanut esitykset.

Hallinnonaloittain esitykset ovat:

- a. Oikeusministeriö: hallinnonalan puhelinvälityspalvelut
- b. Sisäasiainministeriö: Maistraattien erikoistuminen ja työntasaus
- c. Valtiovarainministeriö: Tilastokeskuksen puhelinhaastattelukeskus
- d. Opetusministeriö: Museoviraston alueelliset toimipisteet
- e. Maa- ja Metsätalousministeriö: tilastot
- f. Ympäristöministeriö: öljyntorjunnan osaamiskeskus
- g. Luotsausliikelaitos: luotsinvälitys.

Näistä kuitenkin tällä hetkellä avoinna olevia ovat vain a ja b. Sota-arkiston liittämisestä arkistolaitokseen on tehty aiesopimus.

Korppoon kunta tulee laatimaan uuden nimenomaan alueen vahvuuksiin perustuvan alueellistamisesityksen.

Muina aihealueina ja yksityiskohtina, jotka voisivat kohdistua saaristoalueelle ja helpottaa selonteon vaikutuksia ovat

1. Rosalan kylätoimikunnan kirje (LIITE 1)
2. Turunmaan Seutukunnan, Dragsfjärdin ja Korppoon kuntien koonnos mahdollisista saaristoon haluttavista alueellistamishankkeista (LIITE 2)
3. Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen tarpeiden kartoitus koulutus- ja toimitilojen osalta
4. PLM:n kokousmuistio: "Korppoon Kunnan ja Utön kylän sekä puolustushallinnon edustajien välinen kokous koskien Utön alueen ympäristötilannetta".
5. Utön uusien vapautuvien kiinteistömassojen uudelleen hyödyntäminen.
6. Meneillään oleva Utön kaavoitustoiminta tonttien muodostamiseksi.

4.3 Örö

Örön linnakesaari on maa-alueeltaan 207 ha kokoinen, Se sisältää yli 50 rakennusta, joista henkilökunnan asuinkäytössä on ollut 27 asuntoa. Näistä asunnoista on viimeisimmät paritaloasunnot, yhteensä 8 asuntoa, valmistuneet 1990- luvulla. Loput asunnoista ovat peruskorjauksen tarpeessa. Saaren koillisosassa on museoviraston suojeluksessa oleva Venäjän vallan aikana rakennettu kasarmialue.

Örön alue muodostaa Puolustusvoimille tärkeän harjoitusaluekokonaisuuden, johon kuuluvat itse Örön saari ja sitä ympäröivät vesialueet. Örö on merivoimien toi-

minnalle tärkeä harjoitus-, koetoiminta- ja ampuma-alue, joka laajuudessaan ja sijainniltaan on poikkeuksellinen eteläisessä Suomessa. Kansainvälisen toiminnan lisääntyessä Örön merkitys merellisenä harjoitusalueena saattaa korostua. Meri-alue yhdessä Hankoniemen edustan merialueen kanssa antaa laajat puitteet merellisten yhteisoperaatioiden harjoitteluun.

Edellä mainittu harjoitustoiminta ei kuitenkaan estä Örön saaren matkailullista käyttöä. Matkailullinen käyttö tulee sovittaa Puolustusvoimien tarpeiden ja vaatimusten mukaisesti. Kesällä 2006 kokeiluluonteisesti toteutettua matkailullista käyttöä voidaan jatkaa.

Örön saaren luontoarvot ovat ainutlaatuiset. Alueelta löytyy maassamme harvinaisia kasveja ja perhoslajeja. Saari omaa myös historiallisia arvoja. Örön kasarmi-alueella on museoviraston suojeluksessa oleva rakennuskanta. Öröllä on oma merkityksensä myös Hiittisten alueen asutukselle. Venäjän vallan aikana perustettu linnake vanhoine tykkeineen ja historioineen lisää saaren matkailullista kiinnostusta.

Metsähallitus suhtautuu Örön rajoitettuun ja hallittuun luontomatkailukäyttöön myönteisesti. Örön matkailukäyttömahdollisuuksien parantamiseen saattaisi olla mahdollisuus saada ulkopuolista rahoitusta (Pan Parks -hanke) siinä vaiheessa kun Puolustusvoimien toiminta sen mahdollistaa.

Hiittisten saaristoalueen yrittäjät ovat ilmaisseet kiinnostuksensa Örön matkailukäytön jatkamiseen. Matkailukokeilu vuonna 2006 osoitti kysyntää olevan runsaasti. Yrittäjät haluaisivat pysyvämpiä pitkäaikaisia sopimuksia matkailutoiminnasta, jotta he voisivat panostaa saaren ja sen vesialueiden matkailukäyttöön. Muutamalta ennalta sovitut vierailuajat eivät anna mahdollisuutta pysyvämpään matkailulliseen panostukseen ja kehittämiseen.

Työryhmä ilmaisee huolensa Örön kiinteistöjen rappeutumisesta käyttöasteen vähetessä ja vain säilytystoimenpitein hoidettuna. Nyt hyvässä kunnossa olevat kiinteistöt menettävät muutamassa vuodessa arvonsa matkailulliseen käyttöön.

Esitys II

Työryhmä esittää, että Örön käyttöä matkailuun edelleen jatketaan ja kiinteistöjen hyötykäyttömahdollisuudet matkailutoiminnassa selvitetään.

Työryhmä tukee Puolustusministeriön laatimaa esitystä kokonaisvaltaisesta Puolustusvoimien hallinnassa olevien saarten käyttötarpeen kartoituksesta ja mahdollisuuksia saaren muuhun hyödyntämiseen. Laadittavan kattavan selvityksen tulee sisältää kartoituksen saarien 1) luontoarvoista, 2) kulttuuriarvoista sisältäen rakennusten rakennushistoriallisen arvon, 3) kohteen ja rakennusten potentiaalisesta matkailukäytöstä, 4) kustannusarviosta kyseisten rakennusten kunnostamisesta matkailukäyttöön ja 5) linnakkeiden vapautumisen kokonaisaikataulusta. Lisäksi sen tulisi sisältää analyysiä käyttö- ja ylläpitokustannuksista ja konkreettisia ehdotuksia saarten tulevan käytön suuntaviivoista.

Työryhmä esittää, että Örön omistus pohjaa tarkennettaisiin Metsähallituksen ja Senaattikiinteistöjen välillä. Tällä hetkellä Senaattikiinteistöt omistaa rakennukset ja Metsähallitus maa-alueet. Esityksenä on, että kaikki Örön maa- ja kiinteistöomai-

suus kohdennettaisiin toiselle osapuolelle sopimuksella, jossa huomioidaan myös Puolustusvoimien tarpeet rakennuksiin ja maa-alueeseen kohdistuvana käyttörasitteena.

Työryhmä katsoo Metsähallituksen keskeisemmäksi toimijaksi Hiittisten saaristo-alueella ja siten potentiaalisemmaksi omaisuuden haltijaksi.

Työryhmä esittää, että Örön tulevaa käyttöä ja kiinteistöjen hallintakysymystä suunnitellaan tarkemmin vuosina 2009-2010, jolloin Saaristomeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaa uusitaan. Tähän mennessä tulee olla käytössä edellä mainittu Puolustusministeriön kokonaisvaltainen selvitys Puolustusvoimien hallinnassa olevien saarten käyttötarpeesta. Tuolloin on myös enemmän kokemusta Örön ohjatusta matkailukäytöstä sekä Puolustusvoimien käyttötarpeesta, joka tällä hetkellä rajoittaa saaren hyödyntämismahdollisuuksia.

4.4 Utö

Puolustusvoimat on irtisanonut vuokrasopimukset sille tarpeettomista rakennuksista. Senaattikiinteistöt ovat kaupanneet Enskärin niemessä olevaa kasarmialuetta rakennuksineen. Ostotarjoukset tuli tehdä Senaattikiinteistöille 15.1.2007. Alueelle on löytynyt ostajaehdokkaita ja kauppa on tarkoitus toteuttaa tämän kevään kuluessa.

Korppoon kunta ja Turunmaan Seutukunta ovat osoittaneet huolensa kiinteistökauppaa kohtaan. Molempien uhkakuvana on kiinteistöjen ja alueen luisuminen sijoitusmarkkinoille. He näkevät, että kaupan tulisi edistää pysyvää asutusta ja yritys-toimintaa Utössä. He tukevat mahdollista säätiöpohjaista omistusjärjestelyä, joka tarjoaisi useammalle pienyrittäjälle toimintamahdollisuuksia kasarmialueella.

Toinen kevään kuluessa ratkeava kokonaisuus on Utön laiturit. Utössä on ollut perinteisesti kaksi merkittävää laituria; kylän sisälahdessa oleva ns.puulaituri ja Enskärin niemessä oleva betonilaituri ns. viranomaislaituri. Molemmat laiturit ovat kunnostustarpeessa.

Viranomaiset ovat päätyneet ylläpitämään Utössä vain Enskärissä olevan puurun-kaisen betonilaiturin ("viranomaislaituri"). Kylän sisälahdessa oleva puulaituri, johon yhteysalus perinteisesti on kiinnittynyt, on vuosien saatossa rapistunut ja on tällä hetkellä akuutissa korjaustarpeessa. Nyt tämä laiturit on löytämässä uuden omistajan. Senaattikiinteistöt ovat myymässä laituria. Keskustelua käydään Korppoon kunnan kanssa.

Puolustusvoimat sallii lähes kaikilla Utön alueelta vuokraamallaan maa-alueilla vapaan liikkumisen. Se sulkee liikkumiselta vain patterinmäen tuliasema-alueen, merivalvontatornin alueen sekä Katrumpanin tuliasema-alueen. Ormskärin saareen ei aseteta liikkumisrajoituksia.

Esitys III

Työryhmä esittää, että Utön kiinteistökaupassa edistetään pysyvää asutusta ja yritystoimintaa. Ennen lopullisia ratkaisuja tulee kuulla Korppoon kuntaa ja Utön kotiseutuyhdistystä.

Työryhmä esittää, että viranomaislaituri korjataan ja kylän sisälahden laiturin omistuskysymys ratkaistaan ja laiturin korjaukseen saadaan ulkopuolista, valtion viranomaisten osoittamaa tukea.

4.5 Gyltö

Merivoimien Esikunta on lausunnossaan Korppoon rantayleiskaavaan todennut tarpeen pitää Gyltö jatkossakin suljettuna alueena. Samassa yhteydessä se esitti saaren kaavamerkinnän muuttamista EP-alueeksi. EP-merkintä rantayleiskaavassa merkitsisi alueen varaamista Puolustusvoimien erityisalueeksi.

Gyltön linnake on jatkossakin Merivoimien yksiköiden ja vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen harjoitus- ja tukeutumisalue. Sen käyttöä harjoitustoiminnassa

jatketaan entiseen tapaan. Gyltöseen jää meripuolustusalueelle noin 45 työntekijän toimipiste. Lisäksi alueella on työntekijöitä Satakunnan Lennostosta ja Puolustushallinnon Rakennuslaitoksesta. Saassa on 53 vuokra-asuntoa, joista 10-15% on tällä hetkellä vuokraamatta.

Korppoon kunta on ilmaissut kiinnostuksensa Gyltön asuntoalueen käytöstä siviilien asuttamiseen ja saaren itäisen osan maa-alueiden saamisesta kunnan haltuun tai virkistyskäyttöön.

Gyltön asuntoaluetta ja maankäyttöä rajoittaa Lempersön räjähdevarastoalueen vaara-alue. Lempersön varastoalue on rakenteellisesti uusien räjähtävän materiaalin varastointia koskevien säädösten (PRP 2012) mukainen ja sinne tullaan tulevaisuudessa entistä enemmän varastoimaan merivoimien räjähtävää materiaalia. Nykyiset riskitekijät ovat siten lisääntymässä ja vaara-alueen merkitys korostumassa. Gyltön saassa tapahtuva liikkuminen on jatkossakin tiukasti säädeltyä.

Vaara-alue ei estä siviilien asuttamista Gyltön asuntoalueelle, mutta rajoittaa asuntojen käyttömahdollisuutta estäen käytön yritystoimintaan, vanhainkotitoimintaan (vast) tai lasten päiväkotitoimintaan. Saaristomeren Meripuolustusalue voi jatkossa sallia asuntojen vuokrauksen myös Puolustusvoimien ulkopuolisille tahoille asunotilanteen sen salliessa.

Esitys IV:

Työryhmä esittää, että vapaiden asuntojen vuokraustoiminta toteutetaan yhteistyössä Saaristomeren Meripuolustusalueen, Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen ja Korppoon kunnan kanssa. Vuokrauksessa huomioitavia asioita ovat:

- vakituiseen asumiseen, ei sesonkiluonteiseen asuttamiseen
- vuokralaiset valitaan yhdessä kunnan kanssa
- asuntoja ei vuokrata yritystoimintaan, majoituspalveluihin jne.
- puolustusvoimat edellyttää turvaluokitusta asukkaiden osalta ja myöntää kulkuluvat

- saaressa on turvalaitteita (kamerat, kulunvalvonta)
- liikkumisrajoituksia asukkaiden osalta.

Esitys V:

Työryhmä esittää ympäristöministeriölle harkittavaksi alueellisen öljyntorjunnan joh-to- ja koulutuskeskuksen muodostamista Gyltöseen. Saaressa on jo nykyisin ympäristöministeriön omistamaa öljyntorjuntamateriaalia, jonka varastointia voidaan edelleen keskittää sinne.

4.6 Alueellistamishankkeet ja valtionhallinnon rakennemuutos

Alueellistamisen pitkäjänteinen ohjelma osoittaa, ettei saaristokuntiin ole tällä hetkellä kohdentumassa korvaavia työpaikkoja. Valtionhallinnolta edellytetään voimakkaita aktiivisia toimenpiteitä, jotta alueellistamistoimilla voitaisiin luoda pysyviä, korvaavia työpaikkoja saaristoon,

Työryhmä näkee, että saaristokunnilta vaaditaan aktiivista yhteydenpitoa alueellistamisen koordinaatioryhmä ja eri ministeriöihin. Kuntien tulee tuoda voimakkaasti esille omat vahvuusalueensa ja ne yksilöidyt toiminnot, jotka kuntaan sopivat.

Työryhmällä on Varsinais-Suomen liiton kanssa yhtenevät näkemykset saaristolain nykyisestä heikkoudesta turvaamaan julkiset työpaikat saaristoalueella. Samoin nähdään ristiriita puolustusvoimien henkilöstövähennysten, valtioneuvoston periaatepäätöksen saariston kehittämisen ja Varsinais-Suomen saaristo-ohjelman kanssa.

Esitys VI:

Työryhmä esittää Korppoon kunnan nimeämistä äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, joka erikseen mahdollistaisi suunnattuja elinkeinopoliittisia tukitoimenpiteitä.

Samalla työryhmä esittää, että saaristokunnat tulee ottaa huomioon valtion toimintoja alueellistettaessa.

5. Puolustusvoimien rakennemuutoksen henkilöstövaikutukset Saaristomeren alueella.

5.1 Rakennemuutoksen toteuttamissuunnitelma

Valtioneuvoston selonteon 2004 rakennemuutokseen liittyi Turun Rannikkopatteriston lakkauttaminen itsenäisenä joukkoyksikkönä vuoden 2006 loppuun mennessä. Velvoitteena oli supistaa 29 tehtävää. Kaiken kaikkiaan Gyltön, Utön ja Örön toimipisteissä työskenteli 2004 noin 120 työntekijää. Työntekijät koostuivat Saaristomeren Meripuolustusalueen, Satakunnan Lennoston ja Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen henkilöstöstä. Viimeisen Turun Rannikkopatteriston toimintavuoden käynnistytessä 2006 oli kokonaisvahvuus saaristoalueen toimipaikoissa 102 työntekijää.

Turun Rannikkopatteriston lakkauttamiseen liittyen Gyltöseen jäävän toimipisteen henkilöstövahvuudeksi vahvistettiin 45 työntekijää. Henkilöstövahvuuteen ei kuulu varusmiehiä.

Suunnitelmassa oli siirtää Gyltöstä Pansioon noin 40 tehtävää. Tehtävät kohdentuvat pääasiassa Merivoimien kehittämishankkeisiin ja kouluttajan tehtäviin. 11 sotilas- ja 43 siviilitehtävää siirtyy Puolustusvoimien Ruokahuollon palvelukeskukseen, Merivoimien esikuntaan ja Suomenlahden Meripuolustusalueelle, sekä Pääesikunnan erikseen osoittamiin joukko-osastoihin.

Henkilöstöön kohdistuvien vaikutusten johdosta joukko-osastossa on käynnistetty mittavat tukitoimet. Tukitoimien kohteina olivat irtisanomisuhan alaiset, siirtyvä henkilöstö, sekä johto ja esimiehet.

5.2 Rakennemuutoksen henkilöstövaikutukset

Henkilöstön lopputilanne Turun Rannikkopatteriston lopettaessa toimintansa vuoden 2006 lopussa.

	TURRPSTO	HKESK	PURU	SATLSTO	PHRAKL	Sotilas-koti
Gyltö	41			4	5	
Pansio	18	3	1		1	1
PV	8					1
PURU			5			
Eläke	4	1	1		3	
Työlisty muualle		2	2			
Irtisanottiin	1 (tyött.eläke)	2	2 (1tyött.eläke, 1 työll myöh Puruun)		1 (muu syy)	

TURRPSTO = Turun Rannikkopatteristo

HKESK = Huoltokeskus/SMMEPA

PURU = Puolustusvoimien ruokahuolto

SATLSTO = Satakunnan Lennosto

PHRAKL = Puolustushallinnon Rakennuslaitos, Gyltön toimipiste

Henkilöstön sijoittuminen uusiin tehtäviin on toteutunut kivuttomasti. Niillekin henkilöille, jotka on irtisanottu, on tarjottu työnantajan taholta töitä saaristoalueen ulkopuolelta. Henkilökohtaiset syyt ovat estäneet heidän lähtönsä työnperässä uudelle paikkakunnalle. Työryhmällä ei ole huomauttamista henkilöstöön kohdentuneista toimenpiteistä.

6. YHTEENVETO

Työryhmä katsoo, että se on sille annetuin mahdollisuuksin suorittanut saamansa tehtävät ja jättää toiminnastaan tämän raportin.

Työryhmä esittää, että valtionhallinnossa Korppoon kunta, suurena yksittäisenä alueellisena menettäjänä, asetettaisiin valtion kaikilla sektoreilla tukitoimia määrittäessä ja avustuksia myönnettäessä maksimituen piiriin.

Työryhmä esittää, että Puolustusministeriö käytössään olevin keinoin pyrkii vaikuttamaan siten, että työryhmän esitykset ovat toteutettavissa.

Työryhmän esitykset ovat:

Esitys I:

Työryhmä tukee Liikenne- ja Viestintäministeriön, Opetusministeriön ja Maa- ja Metsätalousministeriön hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista saaristoalueella.

Esitys II

Työryhmä esittää, että Öron käyttöä matkailuun edelleen jatketaan ja kiinteistöjen hyötykäyttömahdollisuudet matkailutoiminnassa selvitetään.

Työryhmä tukee Puolustusministeriön laatimaa esitystä kokonaisvaltaisesta Puolustusvoimien hallinnassa olevien saarten käyttötarpeen kartoituksesta ja mahdollisuuksia saaren muuhun hyödyntämiseen. Laadittavan kattavan selvityksen tulee sisältää kartoituksen saarien 1) luontoarvoista, 2) kulttuuriarvoista sisältäen rakennusten rakennushistoriallisen arvon, 3) kohteen ja rakennusten potentiaalisesta matkailukäytöstä, 4) kustannusarviosta kyseisten rakennusten kunnostamisesta matkailukäyttöön ja 5) linnakkeiden vapautumisen kokonaisaikataulusta. Lisäksi sen tulisi sisältää analyysiä käyttö- ja ylläpitokustannuksista ja konkreettisia ehdotuksia saarten tulevan käytön suuntaviivoista.

Työryhmä esittää, että Öron omistus pohjaa tarkennettaisiin Metsähallituksen ja Senaattikiinteistöjen välillä. Tällä hetkellä Senaattikiinteistöt omistaa rakennukset ja Metsähallitus maa-alueet. Esityksenä on, että kaikki Öron maa- ja kiinteistöomaisuus kohdennettaisiin toiselle osapuolelle sopimuksella, jossa huomioidaan myös Puolustusvoimien tarpeet rakennuksiin ja maa-alueeseen kohdistuvana käyttöärasitteena.

Työryhmä katsoo Metsähallituksen keskeisemmäksi toimijaksi Hiittisten saaristo-alueella ja siten potentiaalisemmaksi omaisuuden haltijaksi.

Työryhmä esittää, että Örön tulevaa käyttöä ja kiinteistöjen hallintakysymystä suunnitellaan tarkemmin vuosina 2009-2010, jolloin Saaristomeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaa uusitaan. Tähän mennessä tulee olla käytössä edellä mainittu Puolustusministeriön kokonaisvaltainen selvitys Puolustusvoimien hallinnassa olevien saarten käyttötärpeesta. Tuolloin on myös enemmän kokemusta Örön ohjatusta matkailukäytöstä sekä Puolustusvoimien käyttötärpeesta, joka tällä hetkellä rajoittaa saaren hyödyntämismahdollisuuksia.

Eesitys III

Työryhmä esittää, että Utön kiinteistökaupassa edistetään pysyvää asutusta ja yritystoimintaa. Ennen lopullisia ratkaisuja tulee kuulla Korppoon kuntaa ja Utön kotiseutuyhdistystä.

Työryhmä esittää, että viranomaislaituri korjataan ja kylän sisälahden laiturin omistuskysymys ratkaistaan ja laiturin korjaukseen saadaan ulkopuolista, valtion viranomaisten osoittamaa tukea.

.

Eesitys IV:

Työryhmä esittää, että vapaiden asuntojen vuokraustoiminta toteutetaan yhteistyössä Saaristomeren Meripuolustusalueen, Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen ja Korppoon kunnan kanssa. Vuokrauksessa huomioitavia asioita ovat:

- vakituiseen asumiseen, ei sesonkiluonteiseen asuttamiseen
- vuokralaiset valitaan yhdessä kunnan kanssa
- asuntoja ei vuokrata yritystoimintaan, majoituspalveluihin jne.
- puolustusvoimat edellyttää turvaluokitusta asukkaiden osalta ja myöntää kulkuluvat
- saarella on turvalaitteita (kamerat, kulunvalvonta)
- liikkumisrajoituksia asukkaiden osalta.

Eesitys V:

Työryhmä esittää ympäristöministeriölle harkittavaksi alueellisen öljyntorjunnan johdanto- ja koulutuskeskuksen muodostamista Gyltöseen. Saarella on jo nykyisin ympäristöministeriön omistamaa öljyntorjuntamateriaalia, jonka varastointia voidaan edelleen keskittää sinne.

Eesitys VI:

Työryhmä esittää Korppoon kunnan nimeämistä äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, joka erikseen mahdollistaisi suunnattuja elinkeinopoliittisia tukitoimenpiteitä.

Samalla työryhmä esittää, että saaristokunnat tulee ottaa huomioon valtion toimintoja alueellistettaessa.

Puolustusministeriölle

Puolustusministeriö asetti päätöksellään 5.7.2005 alueellisen työryhmän selvittämään valtioneuvoston vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon ja puolustusvoimien rakennemuutoksen toimeenpanosta aiheutuvien haittavaikutusten minimoimista Turunmaan saariston alueella.

Työryhmä otti nimekseen saaristotyöryhmä. Työryhmä luovuttaa yksimielisen loppuraporttinsa kunnioittavasti puolustusministeriölle.

Helsingissä 10. päivänä huhtikuuta 2007 .

Rauno Saari Satu Rönqvist

Patrik Nygren Tapio Penttilä

Christer Nyback Antti Koho

Mikaela Vuoristo Veijo Taipalus

Heimo Lempiäinen Pirke Kesäläinen

Jaakko Kangas Klas Nyström

Otto Ilmonen Olavi Hiekka

Stig Johansson Tauno Jokela

Jukka Ranta